

NASZE ABC

U progu życia

Zakończył się rok szkolny i około 30 tysięcy młodych ludzi, z dyplomami maturalnymi w ręku, staje przed pytaniem: co dalej? Otwierają się przed nimi podwoje najrozmaitszych uczelni wyższych, ale... Ale i z tych uczelni wychodzi corocznie już blisko 10 tysięcy absolwentów, z których większość bezskutecznie szuka odpowiedzi na palące zagadnienie: gdzie znaleźć pracę? Równocześnie zaś kilkadziesiąt tysięcy młodzi, która ukończyła czy to szkołę powszechną, czy niższy stopień zreformowanej średniej, ma do rozwiązania niemniej trudny, a jeszcze bardziej odpowiedzialny, problem: jaki wybrać dalszy kierunek kształcenia, aby — nie wybrać błędnie?

Bo pierwszy wybór przesądza już w znacznym stopniu o następnych. I dlatego ta ostatnia kategoria, najmłodsza, jest zarazem najważniejsza, jeśli chodzi o kwestię: błędny wybór zawodu.

Utarł się powszechnie szablon „hyperprodukcji inteligencji” — szablon beztreściwy i fałszywy. Czyż naturalny pęd ku wiedzy może być objawem ujemnym? Taksamo można mówić o „hyperprodukcji ludności” — ba, może w ogóle o hyperprodukcji ambicji, jakie ma społeczeństwo, pragnące w przyspieszonym tempie pokoleńmi niewoli pariasów przebić się ku jakimś lepszym warunkom bytu, we własnym przeciwieństwie. Ale te ambicje, jako ruch masowy, mogą prowadzić do komplikacji bardzo ciężkich, jeśli idą w błędnym kierunku.

A tak właśnie jest u nas do tej chwili. Mamy faktycznie nadmiar ludzi z wykształceniem ogólnym, którzy kilkanaście lat przygotowywali się na to, aby kiedyś wreszcie otrzymać pierwszą „pensję”. A zamalo takich, którzy kształcą się po to, aby pracować na własną rękę, aby — produkować. Więc się mnożą zastępy urzędników, rozrastająca się biurokracja zagarnia pod swój wpływ coraz to dalsze dziedziny życia, kurczą się wszelkie samodzielne możliwości — a równocześnie podawemu cały prawie nasz handel jest w ręku żydów, upada rzemiosło, przemysł coraz bardziej jest opanowywany przez obcych, wieś dusi się w nędzy bez wyjścia.

Przedwojenna Galicja była jedyną dzielnicą, w której Polacy mieli dostęp do urzędów — i masowo też szła młodzież w tym kierunku. A wyniki? Większa nędza, niż w innych zaborach, dotkliwsze zażydzenie, niższy stopień uprzemysłowienia. Tylu synów chłopskich wyszło tam na „inteligentów”, a co z tego wynikało? W lepszej sytuacji, właśnie wskutek zamknięcia młodzieży drogi do urzędów, znalazły się dwa inne zabory, gdzie z konieczności rozwijała się przedsiębiorczość — tak, jak i dziś w lepszym położeniu od polskiej jest wieś rumska, gdzie młodzież, nie znajdując posad urzędowych, pracuje organizacyjnie, gospodarczo, spółdzielczo, likwiduje zalew żydowski. Wśród Polaków zaś przez całe pierwsze 15-lecie wolnej Polski pokutują przedwojenne „idealizmy” galicyjskie i myśli się tylko o — państwowej posadzie...

Bez wątpienia, obecny stan rzeczy jest taki, że poza służbą państwową są tylko same znaki zapytania. Ale ten stan nie może już trwać długo, życie prze nieuchronnie ku innemu ustrojowi. Jego nadejście jednak leży całkowicie w ręku tych właśnie, którzy obecnie dorastają: jeśli masowo będą iść nadal w błędnym kierunku, niczem nie przyspieszą nastania poprawy, raczej będą ją hamowali.

Prezydent Smetona o Wilnie

Mowa wygłoszona w dniu imienin

RYGA, 15.6. (PAT). — Z Kowna donoszą: „Lietuvos Aidas” przytacza w skrócie przemówienie prezydenta Smetony, wygłoszone w dniu jego imienin dn. 13 b. m. w Lenach, miejscowości, sąsiadującej z majątkiem ziemskim prezydenta.

Czyniąc aluzję do stosunków polsko - litewskich, prezydent Smetona powiedział m. in.:

— Znajdujemy się w momencie powtarzania się błędów Konrada Mazowieckiego, który dla walki z Litwą zawiązał Krzyżaków. Wraz z potomkami tego Konrada Mazowieckiego Litwa musiała błąd na prawach na polach grunwaldzkich. Wierzę, że błąd ten będzie w Polsce naprawiony, dopóki jeszcze nie zapóźno. Wilno, kolebka ducha naszego narodu, nasza stolica, będzie naszym. Dążenie zjednoczonego narodu nie może pozostać bezpłodnym. Serce, które tam obecnie pochowano, a które ja szanuję, nie zdoła żądań powstrzymać.

— Tam również zostało pogrzebane serce narodu naszego. Tam pochowano serce Gedymina. Tam

pochowano serce Witolda Wielkiego, twórcy litewskiego mocarstwa. Litewskie serce narodu daje nam siłę i nadzieję na osiągnięcie

ciś słusznych celów życiowych. Przemówienie litewskiego Ministra Zagranicznych Łozorajtis podajemy na str. 3.

Zajścia antyżydowskie w Raciążu

Informacje prasy miejscowej

Wychodzący w Płocku „Głos Mazowiecki” w Nr. 168 z dn. 16 b. m. pisze, co następuje: „Raciąż (pow. sierpecki) i cała okolica żyje od tygodnia pod wrażeniem zajść, do jakich doszło tam w ubiegłą sobotę. Zajścia wywołał junacy z Obozu Pracy, zatrudnieni przy regulowaniu rzeki Raciążnicy.

W Obozie znajduje się około 150 junaków. Jest między nimi szereg Polaków. Dwóch z nich udało

się w sobotę przed Zielonemi Świątkami do Raciąża i tu pod jakimś pozorem wszczęli awanturę z żydami. Zostali zabrani na miejscowy posterunek policji. Kiedy wiadomość o tem doszła do Obozu, cały Obóz ruszył do miasta i tu doszło do poważnych zajść, które zlikwidowała dopiero wezwana z Sierpea i okolicy policja. Podczas zajść ucierpiał znacznie sklep żydowski, jest szereg osób poturbowanych.

Obecnie w Raciążu spokój”.

Żałobna msza polowa

na stadionie Łazienkowskim

Wczoraj o godz. 9-ej rano na stadionie reprezentacyjnym Wojska Polskiego przy ul. Łazienkowskiej odbyła się polowa msza św. za spójność duszy ś. p. Marsz. Józefa Piłsudskiego. Po obu stronach ołtarza i postumentu Marsz. Piłsudskiego ustawili się poczt sztandarowe. Na stadionie zajęły miejsca w dwóch grupach frontem do ołtarza organizacje P. W., młodzież szkolnej, oddziały Zw. Strzeleckiego, P.W.K., oddziały Związku Rezerwistów, pocztowe P. W., kolejowego P. W., chorągwie harcerskie żeńskie i męskie, oraz organizacje sportowe stolicy.

Na nabożeństwo przybyli: Generalny Inspektor Sił zbrojnych gen. Rydz - Śmigły, ministrowie Kościółkowski i Kaliński, generałowie z gen. Kasprzyckim na czele i in.

O godz. 8.50 Generalny Inspektor Sił Zbrojnych gen. dyw. Rydz - Śmigły dokonał przeglądu ustawionych na stadionie oddziałów, w chwili później odbyło się uroczyste podniesienie chorągwi narodowej do połowy masztu. W chwili podniesienia chorągwi uzbrojone oddziały P. W. sprezentowały broń, orkiestra odegrała hymn narodowy. Mszę świętą odprawił w asyście duchowieństwa ks. biskup polowy Gawlina.

Po mszy świętej odbył się apel żałobny.

Po apelu przy dźwiękach hymnu narodowego nastąpiło opuszczenie z masztu chorągwi narodowej.

Zmiany

na uniwersytetach

Dowiadujemy się z kół naukowych, iż spowodu przekroczenia granicy wieku opuścić mają w roku bieżącym katedry uniwersyteckie prof. Zoll z uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i prof. Abraham z uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Obaj wymienieni uczeni przejdą w stan spoczynku.

We wtorek

posiedzenie R. M. Łodzi

ŁÓDŹ, 15.6. — Najbliższe posiedzenie Łódzkiej Rady Miejskiej wyznaczono na wtorek 18 b. m. Głównym punktem porządku dziennego jest trzecie czytanie budżetu.

Nakaz noszenia

odznak hitlerowskich

LIPSK, 16.6. (PAT). Kierownictwo partii wydało zarządzenie, nakazujące noszenie odznak hitlerowskich. Tajna policja państwowa ma polecać przeprowadzenia ścisłej kontroli doraźnej.

Bohatera kobieta

ocaliła męża

KAIR, 16.6. (PAT). Samochód kierowany przez Jusufa Szakira, głównego lekarza szpitala w Dajrut, zawdził na zakręcie o kamień i stoczył się do kanału Ibrahimija — o tej porze roku pełnego wody. Pani Szakir wypadła na drogę, odnosząc dość ciężkie obrażenia, ale pomimo to rzuciła się na ratunek męża i zdołała wyciągnąć go z zatopionego samochodu. Przewieziona wkrótce potem do szpitala zmarła od obrażeń. Doktorowi nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

Odroczenie strajku

450 tys. górników

WASZYNGTON, 15.6. (PAT). Delegaci górników kopalni węgla jednomyślnie przyjęli propozycję prezydenta Roosevelta o odroczeniu strajku 450.000 górników do 1-go lipca. Narazie zostaną utrzymane płace i czas pracy według przepisów N. R. A.

Dr. Schacht

w Gdyni

Gdynia, 15.6. (PAT). — Bawiący obecnie w Gdańsku przez bank Rzeszy dr. Schacht odwiedził dziś Gdynię w towarzystwie prezesa banku gdańskiego dr. Schaefera i radcy Komisariatu Generalnego R. P. w Gdańsku, Weyersa.

Dr. Schacht i towarzyszące mu osoby zwiedziły szczegółowo port. Wyjaśnienia udzielił dyrektor urzędu morskowego inż. Łęgowski. Prezes Schacht wyrażał się z wielkim uznaniem o szybkiej i planowej rozbudowie portu i jego urządzeń.

W oczach matki

Utonął sześćioletni skrzypek

Tragiczny wypadek przy brzegu Wisły

Wczoraj nad Wisłą między plażami Kozłowskiego a Poniatowskiego zdarzył się tragiczny wypadek.

Sześćioletni Henryk Frydrychowski, bawiąc się nad brzegiem Wisły, wpadł do wody. Na krzyk chłopca, obecna matka, która przyglądała się zabawie dziecka i kilka innych osób rzuciło się na ratunek. Dopiero jednak po dłuższym czasie udało się wyciągnąć chłopca, który już nie żył. Wydobycie chłopca trzymało w ręku zaciśniętym kurczowo kamień. Przypuszczalnie dziecko, któremu kamień, jakim się bawiło, wpadł w wodę, usiłowało go wydobyć,

wskutek usunięcia się mulistego gruntu straciło równowagę, upadło i utonęło.

Zaznaczyć należy, że Henryk Frydrychowski wykazywał duże zdolności muzyczne. Chłopiec w

styczniu b. r. występował w Berlinie na koncercie dziecięcym, grając na skrzypcach. Należał on do t. zw. „cudownych dzieci”, odznaczających się specjalnymi zdolnościami.

Willy Post nie dotarł do N. Jorku

w locie przez stratosferę

NOWY YORK, 16.6. Willy Post wylądował w Wichita (St. Kansas) po przebiegu na samolocie 1500 mil angielskich.

Jest to więcej czwarta nieudana próba, podjęta przez słynnego lotnika, dotarcia do N. Yorku w locie przez

stratosferę. Willy Post startował w dn. 15 b. m. w sobotę, z Burbank w Kalifornii. Odległość jaką miał przebyć wynosiła 2450 mil. Tak więc do osiągnięcia celu zabrakło mu blisko 1000 mil. Post całą drogę odbywał lecąc w stratosferze.

Dalsza mobilizacja we Włoszech

Nowe wojska płyną do Abisynji

RZYM, 16.6. (ATE). Ukazał się dekret, powołujący pod broń podoficerów rocznika 1913 oraz szeregowców rezerwy tego rocznika.

NEAPOL, 16.6. (PAT). Parowiec

„Conte Biancamano” odpłynął dziś do Massana wioząc transport wojska. Inny parowiec zabrał wojska dla skompletowania dywizji „Sabauda” w Somali.

Burza nad Berlinem

Pioruny biły w Poczdam

BERLIN, 16.6. (PAT). Wczoraj przeszła nad Berlinem niezwykle silna burza, która wyrządziła znaczne szkody, zwłaszcza w okolicy Poczdamu.

Piorun uderzył m. in. w historyczny słynny młyn, stojący w pobliżu pałacyku Sans Souci, ulubionej siedziby Fryderyka Wielkiego.

14 osób zabitych, 60 rannych

Katastrofa kolejowa w Londynie

LONDYN, 16.6. (PAT). — Na jednym z przedmieść Londynu nastąpiła katastrofa kolejowa. Pociąg pocztowy zderzył się z pociągiem osobowym. Wskutek katastrofy 14 osób zostało zabitych, około 60 odniosło rany, z których kilka ciężkie.

Wskutek katastrofy 14 osób zostało zabitych, około 60 odniosło rany, z których kilka ciężkie.

Katastrofa samochodowa

na zawodach automobilowych w Czechosłowacji

PRAGA, 16.6. (PAT). Wczoraj po południu odbył się w Pradze start do największych czechosłowackich zawodów automobilowych na dystansie 1000 mil. Wkrótce po starcie, znany

zawodnik czechosłowacki Turek uległ katastrofie. Przy gwałtownym hamowaniu wóz jego zarzucił i wpadł na drzewo. Turek odniósł ciężkie obrażenia ciała.

Prosiaki z ludzkiemi palcami

Jeszcze jeden wybrzyk natury

BARANOWICZE, 15.6. (PAT). We wsi Krugliki, gminy Horodyskiej koło Baranowicz, w zagrodzie pewnego wieśniaka świnia wydała na świat 7 prosiąt, z których 3 miały prawe przednie nogi opatrzone pięciami palcami, podobnie do palców ludzkich i

kwiczały podobnie do płaczu niemowląt. Chłop z przerażenia pozabijał prosięta i zakopał do ziemi. Z polecenia lekarza powiatowego w Baranowiczach prosięta odkopano i zabezpieczono przed zepsuciem i mają być one przewidziane do Baranowicz.

Balon do zdjęć filmowych

uniósł się z aktorem w powietrze

BERLIN, 15.6. (PAT). Niezwykła przygoda wydarzyła się wczoraj znanemu niemieckiemu aktorowi filmowemu Hoerbigerowi. Biorąc udział w nakręcaniu jednego z filmów, aktor musiał się wnieść w kostiumie biedermejerowskim balonem wypełnionym gorącym powietrzem. Do balonu przyczepiona była 20-metrowa linka, przy której pomocy miał balon ściągnąć po dokonaniu zdjęć.

Przypadek zdarzył, że linka zerwała się i balon niesiony wiatrem, zaczął się szybko oddalać. Balon wznosił się na wysokość 800 mtr. i dopiero po ochłodzeniu powłoki zaczął szybko opadać. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności, spadający z dużą szybkością balon, wylądował w jednym z podmiejskich ogrodów, przyczem aktor odniósł tylko nieznaczne obrażenia.

P. T. Prenumeratorów

Dążąc do dalszego obniżenia kosztów prenumeraty, wprowadzamy od 1 lipca rb. trzeci rodzaj prenumeraty „ABC—Nowin Codziennych” bez dodatku literackiego „Prosto z Mostu” za cenę Zł. 2.30 miesięcznie z wysyłką pocztową wzgl. odnośnikiem do domu.

P. T. Prenumeratorzy, którzy zamierzaliby skorzystać z tańszej prenumeraty zechcą o tem powiadomić Administrację w Warszawie, ul. Zgoda 1 do dnia 25 czerwca rb.

Do

P. T. Prenumeratorów

Dążąc do dalszego obniżenia kosztów prenumeraty, wprowadzamy od 1 lipca rb. trzeci rodzaj prenumeraty „ABC—Nowin Codziennych” bez dodatku literackiego „Prosto z Mostu” za cenę Zł. 2.30 miesięcznie z wysyłką pocztową wzgl. odnośnikiem do domu.

P. T. Prenumeratorzy, którzy zamierzaliby skorzystać z tańszej prenumeraty zechcą o tem powiadomić Administrację w Warszawie, ul. Zgoda 1 do dnia 25 czerwca rb.

— Jakż więc zawód mam wybrać? — pyta młody człowiek.

— Wybieraj taki, który najbliższej leży środowiska, z jakiegoś wyszedł, bo ono ci da najpewniejszą oparcie. Jeśliś ze wsi, nie zapomnij, że za jej przyszłość — ty jesteś odpowiedzialny. Myśl o tem, aby zająć miejsce, na którym się obecnie rozsiada, jeden z tych, którzy są obcym narodem na naszym organizmie narodowym. Myśl o tem, jakby choć jed-

ną taką placówkę zlikwidować — aby samemu na niej żyć — i do tego się przygotuj.

Jeśli takimi zasadami przeniknie się ogół naszej młodzieży, nie będzie mowy o „hyperprodukcji” ludzi wykształconych: będą mieli z czego żyć, jeśli dopomogą do zlikwidowania tego, co na nas obecnie pasożytuje. Zażydzenie Polski można rozwiązać skutecznie i na trwałe, tylko walką gospodarczą. J. M-cz.

Program oszczędnościowy rządu francuskiego

PARYŻ, 15. 6. (PAT.). „Le Capital” notuje pomysły o zamiarach rządu na temat przywrócenia równowagi budżetowej.

W myśl tych poglądów, rząd ma zamiar zastosować ustawy dekretowe w dn. 1-ym lipca. Oszczędności, przeprowadzone przez rząd, polegałyby na: 1) zniesieniu emerytury b. kombatanów, pobieranej przez zawodowych wojskowych, co dałoby półtora miljarde oszczędności; 2) zniesienie eksploatacji linii kolejowych o drugorzędnej znaczeniu i zmniejszenie liczby kolejarzy, co dałoby 2 miljarde; 3) zmniejszenie etapami liczby urzędników i niedopuszczanie do kumulowania pewnych dodatków.

premię i plac za godziny nadliczbowe, a także zniesienie pewnych urzędów, co dałoby miljarde oszczędności; 4) zrewidowanie ustawy o ubezpieczeniach społecznych, co dałoby 550 milionów oszczędności. W sumie zmniejszono by deficyt budżetowy o 5 miljarde franków.

Walka ze spekulacją

PARYŻ, 15. 6. (ATE). Rząd ogłosił ostre ostrzeżenie pod adresem spekulantów, którzy szkoda walucie francuskiej. Laval — stwierdza komunikat rządowy — jest zdecydowany przeciwstawić się wszelkim próbom sabotażowi zarządzeń, które mają być wydane dla obrony franka i wy-

zyskać w tym celu pełnomocnictwo, udzielone gabinetowi przez parlament.

W kołach miarodajnych oczekują, że w przyszłym tygodniu rząd wyda w ramach uchwalonego wczoraj ogólnego programu sanacji finansów pierwsze dekrety z mocą ustawy. Krąży uporczywe pogłoski, że dekrety ukażą się wraz z odcročeniem sesji parlamentu. Podobno parlament ma być odcroczony w końcu b. m., przypuszczalnie w sobotę, dn. 22 lub w piątek, dn. 28 b. m.

PARYŻ, 15. 6. (PAT.). — Minister Sprawiedliwości zalecił czynnikom mu podległym jaknajostrożniej stosowanie sankcji karnych względem osób, którym udowodnione zostanie fikcyjne bankructwo. Okólnik ministerjalny wskazuje, że w wielu wypadkach przy badaniu upadłości stwierdzono, że kupiec nie liczył się z zasadami tradycyjnej lojalności i uczciwości w tranzakcjach handlowych.

2 zabitych i 30 ciężko rannych Krwawe rozruchy strajkujących

Mobilizacja gwardji narodowej

NOWY JORK, 15. 6. (ATE). Dziś w nocy doszło w Ohama w stanie Nebraska do wielkich zaburzeń, wywołanych przez strajkujących tramwajarzy, którzy w trzecim dniu strajku, po rozbiciu całego szeregu okien wystawowych, zaczęli grabić. Policja zmuszona była do użycia broni i aresztowała 15 przywódców rozruchów.

Podniecony tłum strajkujących w liczbie około 5.000 osób przypuścił następne szturmy na więzienie i uwolnił aresztowanych. W czasie rozruchów demonstranci spalili na głównej ulicy niastę 5 wozów tramwajowych. Przybywająca z pomocą straż ognio-wa powitana została gradem kamieniami. Policja zmuszona została do ponownego użycia broni. 2 demonstrantów zostało zabitych i 30 ciężko rannych.

Dopiero we wczesnych godzi-

nach rannych w sobotę zdolano przywrócić względny spokój. Władze miejskie zwróciły się jednak do gubernatora stanu z żądaniem wysłania posiłków wojskowych, gdyż istnieje obawa powtórzenia się rozruchów.

NOWY JORK, 16. 6. (PAT). Gubernator stanu Nebraska ogłosił stan oblężenia w mieście Omaha i zmobilizował całą gwardję narodową Stanu, aby położyć kres rozruchom, wywołanym przez strajk tramwajarzy w Omaha.

Piłka — odkrywca podkopu Włamywacze ciężko zranili chłopców

Na ul. Pawiej Nr. 11 dwóch małych 11-letnich chłopców grało w piłkę nożną. Byli to chłopcy: Kazimierz Mazur syn dozorczy domu przy ul. Pawiej 1, i Paweł Ziolkowski, syn dozorczy domu przy ul. Pawiej 11-a.

W pewnej chwili, piłka wpadła do pustego sklepu przy ul. Pawiej Nr. 1. Chłopcy chcąc wydobyc piłkę, weszli do sklepu, natrafiając na szajkę podkopywaczy, złożoną z 3 mężczyzn i kobietę.

Gdy Mazur zaczął wzywać pomocy, wówczas jeden z włamywaczy uderzył go obuchem siekiry. Chłopcy na Tymczasem podkopywacze, aby nie wpaść w ręce policji, także zaczęli wzywać pomocy. Przybyło pogotowie, którego lekarz stwierdził stan bardzo ciężki obu chłopców. Chłopcy po otrzymaniu pierwszej pomocy przez więzieni zostali do szpitala Karola i Marji.

Z dochodzenia przeprowadzonego przez przybyłą policję, okazało się, że był to zamach podkopywaczy, którzy chcieli okraść sklep Szlasy Grabskiego, co im się nie udało. Na miejsce, poza policją 3 komisariatu, przybyli również przedstawiciele urzędu śledczego, którzy skonfiskowali pozostawione narzędzia włamania.

Sobota faszystowska

na przysposobienie polityczne i wojskowe

RZYM, 15. 6. (PAT.). — Rada ministrów uchwaliła dekret w sprawie t. zw. soboty faszystowskiej. Na mocy tego dekretu godziny popołudniowe w soboty poświęcone będą na t. zw. przysposobienie polityczne, kulturalne, sportowe, a zwłaszcza wojskowe. Dotychczas praca w urzędach, biurach, przedsiębiorstwach i t. d. trwała w soboty 7 — 8 godzin. Obecnie w sobotę kończyć się będzie praca o godz. 13-ej. poczem wszyscy pracownicy, zatrudnieni w urzędach publicznych, lub przedsiębiorstwach i biurach prywatnych poświęcać się będą głównie przysposobieniu wojskowemu.

Wyjątki przewidziane są w wypadkach, gdzie praca po godz. 13 uzasadniona jest wymogami interesu publicznego. Wyjątek ten dotyczy tylko pracowników, którzy przekroczyli 21 lat.

Dzięki temu, że ćwiczenia wojskowe odbywać się będą w sobo-

ty, młodzież zwolniona będzie od ćwiczeń, które dotychczas odbywały się w niedzielę rano.

Stajemy mocniej nad Bałtykiem

„Wielka Gdynia” — dążeniem Polski

Ogromny rozrost terytorjalny, poparcie ekonomiczne miasta i portu

Rozwój wypadków postępuje drogą naturalną. Gdynia rozwija się. Związana organicznie i organizacyjnie z zapleczem staje się coraz bardziej portem nowoczesnym, dostosowanym do swych zadań, to jest wymiany towarowej Polski ze światem zewnętrznym, drogą morską.

Mimo konieczności rozwijania się obok silniejszego ekonomicznie Gdańska, mającego stare tradycje hanzeatyckie Gdynia nie

tylko w pierwszym okresie żywego protekcyjizmu inwestycyjnego rozrosła się, ale dochodzi do tak silnego rozwoju i takiej prężności, że już po kilku latach, gdy jako port zaczyna uczestniczyć w obrocie na warunkach równych z Gdańskiem, coraz bardziej wysuwa się na pierwsze miejsce, usuwając w cień i goniąc współzawodnika.

Ilość okrętów wpływających do portu i wychodzących stale wzrasta, podobnie tonaż tak, że Gdynia co pewien czas bije swój własny rekord przeladunku.

Obecnie, gdy Gdańsk przechodzi ciężki okres depresji gospodarczej i przeżywa ostry wstrząs walutowy, Gdynia nie odczuwa żadnych poważniejszych komplikacji w życiu ekonomicznym, jej handel i obrót — rozwijają się nadal normalnie.

Próba Gdańska, drogą obniżki guldena m. in. stworzenia premii dla Wolnego Miasta w stosunku do Gdyni, podobnie jak inne ograniczenia obrotu dewizowego i gotówkowego z Polską, jako asekuracja przed wyrównaniem strat, powstałych wskutek polityki walutowej Wolnego Miasta przez stronę polską wyraźnie nie powiodły się. Ale wskazywały jeszcze raz, że choć Polska może zmusić Gdańsk do lojalności to jednak W. Miasto zbyt wyróżnia własne cele i chce jedynie partycypować w korzyściach płynących ze stosunku W. Miasta do Polski i przetrzymać straty, natomiast nie chce mieć na widoku interesów Polski.

Zostawiając sprawy Gdańska, kolei rzeczy, której ulec muszą Polska musi mocniej stanąć nad Bałtykiem, a przede wszystkim w Gdyni. Zwracaliśmy niejednokrotnie już uwagę, ilustrując rozwój Gdyni, że mimo rozwoju terytorjalnego portu i miasta, mimo wzrostu obrotu, Gdynia nie posiada dotąd samodzielnego nowoczesnego aparatu handlowego i to a-

paratu czysto polskiego. że brak jest warunków niezbędnych dla jego powstania, brak towarzystw spedycyjnych, maklerów, banków, spółek morskich, związków nawigacyjnych. To wszystko sprawiało, że rozwój Gdyni nie odpowiadał jej możliwościom. że część zysków szła w obie ręce.

Czy jesteśmy nareszcie na drodze wyrównania tych braków?

Ostatnie rozporządzenie Rady Ministrów rozszerza granice miasta Gdyni (o czem pisaliśmy wczoraj), tak, że port i miasto rozciągają się będą na przestrzeni 20 km. wzdłuż i 5 km. wszerz.

Obok tego rozporządzenia ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczące popierania rozbudowy i rozwoju gospodarczego Gdyni (miasta i portu).

Miasto Gdynia oraz przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe działające na jego obszarze uzyskują przywileje. Przywileje te rozszerzają pomoc na rozbudowę, obejmując akcją pomocy nie tylko nowe budynki mieszkalne, ale wszelkie budynki. Jest to pomoc bardzo znaczna, tembardziej, że procentowy udział pomocy kredytowej został ustalony na 90 proc. kosztów budowy — dla miasta, 80 proc. — dla osób prywatnych.

Rozszerzono pozatem możliwości wyłączenia na rzecz Skarbu Państwa terenów potrzebnych dla celów rozbudowy urządzeń i zakładów użyteczności publicznej, składów i urządzeń portowych, rozbudowy wolnej strefy portowej oraz rozbudowy przemysłu, którego istnienie związane jest z handlem morskim.

Dla budowli położonych w granicach administracyjnych Gdyni przewidziano przewidziany w ustawie 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowozmierzonych budowli okres zwolnienia nieruchomości od podatków z 15 lat do 25.

Zakłady przemysłowe i przedsiębiorstwa, położone w Gdyni, na których prowadzenie wymagane jest posiadanie osobnego świadectwa przemysłowego, a których działalność przyczynić się może do rozwoju gospodarczego Gdyni, mogą być zwolnione od państwowego podatku przemysłowego na 15 lat od ich uruchomienia. Podobnie przedsiębiorstwa przemysłowe, komunikacyjne, śpiężnicze i chłodnicze, które w okresie do końca 1940 r. powstaną w Gdyni — w wypadkach zasługujących na uwzględnienie (o ile przedsiębiorstwa poczynią w tym czasie inwestycje mające znaczenie dla rozbudowy portu i miasta) — zostaną zwolnione na lat 10 od państwowego podatku dochodowego. Ponadto postanowiono w rozporządzeniu, że coroczny preliminarz budżetowy przewidywać będzie kredyty na cele rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu w Gdyni.

Jak widzimy, zakres przywilejów dość znaczny. Przywileje te winny być jeszcze uzupełnione zarządzeniami, umożliwiającymi swobodny rozwój placówek handlowych. Port nawet z najnowocześniejszymi urządzeniami technicznymi, bez obsługi handlowej nie może działać prawidłowo.

„Wielka Gdynia”, musi więc teraz po rozszerzeniu terytorjum i poparci rozbudowy, otrzymać warunki dla rozwoju jej aparatu handlowego.

Akademicy-lotnicy polscy

Wracają z Helsingforsu

RYGA, 15. 6. (PAT.). — W drodze powrotnej z Helsingforsu wyładowały dziś o godz. 11.50 na ryckim lotnisku dwie awionetki polskie, pilotowane przez akademików — lotników pp. Onosko i Szarka. Samolot inż. Rzewnickiego, który holował szybowiec p. Piątkowskiego, wylądował po drodze w Tallinie, celem uzupełnienia zapasów benzyny oraz dla dokonania zmiany linki.

Inż. Rzewnicki przybył do Rygi dopiero o godz. 8-ej wieczorem, przyczem lot z Tallina odbywał się w bardzo ciężkich warunkach atmosferycznych przy stałym, silnym wietrze czołowym. Akademicy — lotnicy polscy powitani byli na lotnisku przez przedstawicieli

Odnowienie wiaduktu mostu Poniatowskiego

Wydział Budownictwa Zarządu Miejskiego przystąpił do odnowienia efektywnych wieżozek na wiadukcie mostu ks. Józefa Poniatowskiego. Budynek ten nie był remontowany od kilkunastu lat, co groziło ich zniszczeniem.

Burza

KIELCE, 15. 6. (PAT). Wczoraj nad powiatem stopnickim przeszła gwałtowna burza, połączona z wielką ulewą. W jednej z wsi utonęły w rowie napełnionym wodą 2 dziewczyny.

Pogrzeb

z przeszkodami

Ze szpitala św. Duchy odbył się pogrzeb zmarłej Henryki Mrozewiczówny, zorganizowany przez właściciela zakładu pogrzebowego, Romana Majewskiego (Elektoralna 10). Przed pogrzebem rodzina musiała dopłacić Majewskiemu 14 zł., których zażądał dodatkowo.

Kondukt pogrzebowy doszedł do bram cmentarnych, gdzie zarząd cmentarza nie chciał go wpuszczać na cmentarz, żądając okazania aktu zgonu. Pod gwarancją jednego z obecnych, zwłoki złożono około godz. 10 wiecz. w kaplicy pogrzebowej.

Dopiero wczoraj rano Majewski dostarczył akt zgonu, wystawiony 13 b. m. przez parafję kościoła św. Andrzeja. Po otrzymaniu aktu zgonu pogrzeb odbył się normalnie.

Skazanie narodowych-socialistów w Gdańsku

GDANSK, 16. 6. (PAT). Przed sądem gdańskim odbyła się rozprawa przeciwko 11 narodowym socialistom w Wossitz, którzy w okresie przedwyborczym napadli na dom trzech

socialistów, mieszkanców wsi, wybijając im szyby i nisząc część urządzenia. Sąd skazał dwóch oskarżonych na 4 tygodnie więzienia, a pozostałych na 2 tygodnie więzienia.

Kurjera komunistycznego w Niemczech Trybunał Rzeszy skazał na 35 lat więzienia

BERLIN, 16. 6. (PAT). Trybunał Rzeszy skazał dziś na 35 lat więzienia jednego z najbardziej czynnych komunistów niemieckich, Bottlaendera, który po rewolucji narodowo-socialistycznej pozostał na terytorjum niemieckim, pełniąc pod fałszywym nazwiskiem funkcje kurjera komunistycznego. Przed rokiem 1933

redagował on czasopismo „Aufbruch”, w którym grupowały się elementy nacjonalno-komunistyczne. Do tej grupy należał również por. Scheringer, skazany swego czasu przez Trybunał Rzeszy za akcję hitlerowską. wśród Reichswehry, i który później w więzieniu stał się komunistą.

Niemcy liczą na przyjaźń Anglii Berlin zadowolony z rokowań morskich

BERLIN, 16. 6. (PAT). Z dużym optymizmem opisują dzienniki niemieckie przebieg rozmów londyńskich.

Przebieg rozmów jest nadal pomyślny — pisze „Lokal Anzeiger”. Optyzmizm w Londynie — oświadcza „Angriff”, dodając, że przypuszczać należy, iż długie rozmowy między Ribbentropem i sir Samuelem Hoare gruntownie wyczerpały zastrzeżenia zbrojeń morskich. W Anglii panuje prawdziwy optymizm co do porozumienia angielsko-niemieckiego.

„Diplomatisch Politische Korrespondenz” wspomina o możliwości morskiego Locarna, którego projekt wyszedłby ze strony francuskiej. Dziennik podaje obszerny materiał, dotyczący zagadnień angielsko-niemieckich, zaczerpnięty z wynurzeń najwybitniejszych osobistości niemieckich i angielskich. „Dipl. Pol. Kor.” stwierdza; stymy obecnie w przededniu wyjaśnienia naszych stosunków z Anglią zarówno w dziedzinie politycznej, jak duchowej i kulturalnej.”

Mussolini sprzeciwił się

Nocie mocarstw do Litwy w sprawie Kłajpedy

LONDYN, 15. 6. PAT. „News Chronicle” twierdzi, że nota mocarstw do Litwy w sprawie Kłajpedy nie została dotychczas wysłana ze względu na opór Mussoliniego. Ze strony brytyjskiej już przed paru tygodniami zapowiedziano w Izbie Gmin wystanie nowej noty W. Brytanji, Francji i Włoch, albowiem wy-

jaśnienia rządu litewskiego uznane zostały za niewystarczające. Mussolini opierał się na zawartej w projekcie nowej noty poróżce, że jeżeli rząd kowieński nie załatwi sprawy kłajpedzkiej w sposób zadowalający, to mocarstwa wystąpią ze skargą na Litwę do Ligi Narodów.

B. min. finansów odsłania przyczyny

Dewaluacji franka belgijskiego

BRUKSELA, 16. 6. (PAT). B. min. finansów w rządzie Theunisa, Gutt, ogłosił książkę p. t. „W jaki sposób spadł frank belgijski?”.

Gutt pisze, że dewaluację franka

belgijskiego spowodowała kampanja stronników dewaluacji i brak szybkiego zastosowania zarządzeń deflacyjnych spowodu opozycji politycznej.

Od Administracji

Prosimy p. p. prenumeratorów o wpłacenie prenumeraty na miesiąc lipiec. P. p. prenumeratorów, zalegających z opłatą prenumeraty prosimy o wpłacenie należności do dnia 25 b. m., aby uniknąć przerwy w otrzymywaniu dziennika.

Aresztowano 100 studentów w czasie zaburzeń w Białogrodzie

BIAŁOGRÓD, 15. 6. (PAT). Na tle niezadowolenia z jednego z profesorów na wydziale politycznym tutejszego uniwersytetu doszło do burzliwych zajęć. Rektor uniwersytetu, nie mogąc swym wpływem zlikwidować zajęcia,

zmuszony był wzywać pomocy policji, która studentów rozproszyła, aresztując 100 osób.

Wszyscy uczestnicy demonstracji ukarani zostali przez rektora utratą jednego semestru.

Zmarli

ś. p. Henryk Kamiński, student Politechniki, w Otwocku; ś. p. Feliks Ruszkowski, obyw. ziem., l. 57, w maj. Dzianków, z. Kujawskiej.

— „Czeluskin“ leży na głębokości około 60 metrów. Nie budzi to w nas obaw. Nasi nurkowie potrafią pracować na większych głębokościach. Ale bardziej skomplikowana jest techniczna strona porac ratowniczych. Czy uda się wyciągnąć „Czeluskina“ przy pomocy kilku pontonów? Będzie raczej trzeba użyć około 15 pontonów, ale transport ich wymagałby użycia całej karawany ludzi. Oczywiście na taki luksus nie możemy sobie pozwolić. Trzeba więc będzie znaleźć inne środki dla wyciągnięcia okrętu. Przy obecnym stanie techniki wyratowanie „Czeluskina“ z głębin morskich jest rzeczą możliwą. O ile nasze przedsięwzięcie powiedzie się, flota sowiecka odzyska nowy, wspaniały okręt, z którego imieniem łączy się jedna z najślawniejszych kart historii bohaterstwa.

Co robić w upalne dni świąteczne? Cała Warszawa czeka

na wycieczki całodzienne — tanie i niemęczące

Gdy nadejdą upały letnie, po-
byt w ciasnym i dusznym mu-
rach stolicy staje się nie do znie-
sienia. Smaży się i praży ten,
kto musi, a więc przedewszyst-
kiem ten, który jest przykuty do
warształu pracy. Ale, gdy zbliża
się dzień świąteczny, wszyscy
niemal projektują jakieś wyjazdy
bliźsze lub dalsze, byle tylko o-
derwać się od topniejących asfal-
tów i odetchnąć lykiem świeżego
nieskażonego powietrza.

Dużo jest wyjazdów indywi-
dualnych koleją, samochodami,
kolejkami, czy też i statkami.
Sporo jest wycieczek zbiorowo to-

warszawskich, organizowanych przez
wspólnych znajomych. Coraz ge-
ściej zaczynają kursować t. zw.
pociągi popularne, ale są to wy-
cieczki dalsze i dosyć męczące,
gdyż odbywające się przeważnie
w ciągu jednej doby.

Weźmy dla przykładu pociąg
popularny do Drusienik, który
miał odejść w niedzielę, 16 b. m.,
z dworca Wileńskiego. Wyjazd o
godz. 7.30 rano, kilkogodzinna po-
dróż, trzy lub cztery godziny po-
bytu w Drusienikach i jazda
spowrotem, by znów, po kilku
godzinach pobytu w wagonie,
przysięść do Warszawy koło półno-
cy.

Czy organizowanie takich wy-
cieczek ma jakiś sens? Sądymy,
że niewielki, gdyż przy olbrzymim
upale i dosyć męczącej jeździe,
uczestnik wycieczki, po przybyciu
do celu podróży, nie ma chęci na
spacery czy zwiedzania, lecz jedy-
nie zje, wypije, odpocznie chwilę
i chętnie radby jechać spowro-
tem.

Tego rodzaju imprezy wyciecz-
kowe nie mają racji bytu i samo
życie je przekreśli.

Ale, nie o to w tej chwili cho-
dzi. Chcielibyśmy zwrócić uwagę na
inne niewyzyskane możliwości. W
niedzielę, lub święto, gdy jest po-
godna, każdy chętnie wyjechałby,
gdzieś niedaleko, pod Warszawę,
na łono natury, by zdala od mu-
rów stolicy spędzić dzień, nabyć
się świeżego powietrza, coś zjeść
bez kłopotu i pod wieczór wrócić
do Warszawy, by móc się wywca-

sować do poświęceńnego zajęcia.
Jeszcze innym rodzajem odpoczyn-
ku byłoby całodzienne wycieczki
statkami, wódł lub w górę rzeki.
Spędzenie upalnego dnia na rze-
ce byłoby niewątpliwie atrakcją,
która przyciągnęłaby sporo osób.
Gdzieś w drodze krótki postój, ką-
piel rzeczna i jedziemy dalej.

Albo wycieczki zbiorowe wygo-
d nemi autokarami do Podkowie,
Konstancina, Otwocka itp., czy
nie znalazłby amatorów? Zapew-
ne tak i to dość licznych.

Trzeba tylko zorganizować,
przekalkulować i udostępnić. Zha-
dać, gdzie jest najprzyjemniej,
gdzie można coś zobaczyć cieka-
wego lub ładnego. Do organizo-
wania tego rodzaju imprez należa-

łoby się odnieść z sercem i z entu-
zjazmem — nie tylko pod kątem
widerzenia sutości zarobków. Kalku-
lacja pieniężna musi być ostroż-
na, lecz jednocześnie trzeźwa.

Na podobne wycieczki całod-
zienne, bliskie, wygodne i niemę-
czące — Warszawa czeka z utę-
sknieniem.

Ludzie dobrej woli powinni o
mieszcuchach trochę pomyśleć.
Tembardziej, jeżeli można połą-
czyć przyjemne z przytecznym; i
odpoczynek i krajoznawstwo. Są-
dzimy, że wdzienne pole do popi-
su organizacyjnego ma tutaj Li-
ga Popierania Turystyki i Zwią-
zek Propagandy Turystycznej w
Warszawie.

Ano, zobaczymy!...

Konferencja prasy skautowej

w Spale

Z okazji jubileuszowego zlotu har-
cerstwa w Spale Komisarjat Zagranic-
zny Harcerzy organizuje w dniach
od 14 do 17 lipca b. r. międzynarodo-
wą konferencję prasy skautowskiej.
W konferencji zapowiedzieli swój u-
dział redaktorzy pism skautowych i
skauti — dziennikarze z Anglii, Fran-
cji, Węgier, Czechosłowacji, Austrii,
Rumunii, Danii, Szwecji, Norwegii,
Lotwy, Estonii, Szwajcarii, Jugosławi-
i, Bułgarii a nawet jeden przed-
stawiciel dalekich Filipin.

Na konferencji zostaną wygłoszo-
ne 3 referaty: angielski, węgierski i
polski dotyczące współpracy pism
skautowskich. Polski referat p. t.:
„Drogi międzynarodowej współpracy
pism skautowskich”, wygłosi naczeln-
ka redakcji najlepiej w Polsce redag-
owanego pisma harcerskiego „Na
Tropie” p. Marja Kapiszewska z Ka-
towie.

Komisariat Zagraniczny Harcerzy
organizuje dla uczestników konferen-
cji 20-dniową wycieczkę po Polsce,
w czasie której zwiedzą: Warszawę,
Park Narodowy w Białowieży, Piłsk,
Ordynację Dawidogródzką na Polesiu

Kraków i Wieliczkę, Tatry, Pieniny,
oraz Śląsk.

Walka z hałasem w stolicy Teoria i praktyka

Mimo wydanych zarządzeń, ma-
jących na celu oszczędzenie
mieszkańcom stolicy niepotrzeb-
nych hałasów, a to na podstawie
prawa o wykroczeniach, w dal-
szym ciągu dziedzinie Warszawy
przedstawiają, szczególnie w ran-
nych i wieczornych godzinach,
niesamowity obraz. W dalszym
ciągu trwają produkcje organi-
zowanych orkiestr i domorosłych
muzykantów na wszelkiego rodza-

ju instrumentach, głośniki radjo-
we pracują wciąż przy otwartych
eknach, sąsiedzi urządzają hucz-
ne przyjęcia z tańcami po t. zw.
godzinie policyjnej, a więc 11 wie-
czór, produkcje zebracze są wy-
konywane bez przeszkód i t. p.

Pewną winę ponoszą w tej mie-
rze sami lokatorzy, którzy nie
reagują na te wycozyny i nie za-
wiadamiają o powyższym właści-
wej władzy. Czasby się tem zaję-
ła serio.

O zieleń na Żoliborzu Kto ma obowiązek o tem pomyśleć?

W r. z. Warszawska spółdzielnia
mieszkańcowa na Żoliborzu przy po-
mocy swoich lokatorów, uporządko-

wała tereny przed domami spółdziel-
ni, należącymi do miasta i do spół-
dzielni, zakładając na nich ogródki.
Tereny skopano, gruz wywieziono,
zasiano lubin i t. p. Następnie zwró-
cono się do miasta, prosząc o nasio-
na trawy etc. w celu dalszego kulty-
wowania gruntów, przeznaczonych
na zieleń.

Zarząd Miasta odmówił wówczas
udzielenia odpowiedniej pomocy ze
względów na brak kredytów. Zwró-
cono się więc wobec tego do władz
miejskich, aby przejęły same konser-
wacje omawianych terenów o-
gródkowych. Na wiosnę r. b. dział
ogrodniczy zarządu miejskiego zawi-
adomił spółdzielnię, że sam wykona
dalsze niezbędne roboty. Tymczasem
w tych dniach otrzymano zawiado-
mienie, że roboty te jednak nie będą
wykonane.

Polgaję na obietnicach miasta,
spółdzielnia nie przewidziała w bud-
żecie na r. b. potrzebnych kredytów.
W ten sposób sprawa ta w r. b. nie
będzie załatwiona.

Kierując się koniecznością zwal-
czania plagi kurzu na Żoliborzu, tak
dotkliwie dające się we znaki mieszkań-
com, spółdzielnia, w zastępstwie
miasta, od szeregu lat dba o wygląd
ulic, przy których położone są jej do-
my. Nie jest to jednak sytuacja nor-
malna, aby miasto przerzucało swoje
obowiązki nawet na instytucje o cha-
akterze społecznym.

Obleżenie bandytów przez policję na przedmieściach Krakowa

KRAKÓW, 16.6. Od dłuższego już
czasu władze policyjne śledziły szaj-
kę niebezpiecznych włamywaczy,
działających na terenie Krakowa. W
sobotę rano około godz. 9-cj komisar-
jat P. P. w Podgórzu otrzymał wia-
domość, że śledzeni znajdują się w
starej cegielni w Lagiewnikach. Nie-
złocznie udano się na miejsce kilku
posterunkowych, ażeby aresztować
włamywaczy.

Bandyci zobaczywszy, że są os-
czeni, rozpoczęli ogień rewolwerowy
na policję, tak, że policja również
musiała użyć broni.

W wyniku wymiany strzałów zra-
niony został jeden z włamywaczy
Władysław Dyląg, lat 23, z zawodu
murarz, zamieszkały w gminie Jado-
wniki. Z chwilą zranienia jednego
bandyty, udano się pozostałych roz-
broić i aresztować.

Pacientka szpitala psychiatrycznego uciekła przez mur trzymetrowej wysokości

KATOWICE, 16.6. W ubiegłym pią-
tek wydarzył się w Województwie
Zakładzie Psychiatrycznym w Ryb-
niku wypadek, którego ofiarą padła
jedna z pacjentek.

Mianowicie 39-letnia Alina Ma-
kowska, mimo ścisłego nadzoru, po-
nieważ przez 3 pięcioletni, zdołała w
godzinach rannych zmylić czujność

opieki i, przebiegłszy przez obszerny
park zakładowy, przesiadła 3 metro-
wej wysokości mur zakładu, po czym
pobiegła ul. Larysza, do pobliskiej
gliniarki, wskoczyła do wody i utoną-
ła. Zwozi Makowskiej wydobyto do-
piero po długich poszukiwaniach i
złożono w kostnicy zakładu.

RADJO WARSZAWA

Poniedziałek, dnia 17 czerwca.
6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Pobud-
ka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka
(pt.). W przerwie o godz. 7.20 Dzien-
nik. por. i Pogadanka sport-turyst.
8.05 Aud. dla poborowych. 8.20
Progr. na dz. bież. 8.25 Wskazówki
prakt. 11.57 Sygnał czasu. 12.03
Wiad. meteorol. 12.05 Dzien. połudn.
12.15 Mała ork. P. R. i Z. Terne (pio-
senki). W przerwie o godz. 13.00
Chwilka dla kobiet. 15.15 Przegl.
gł. 15.25 Wiadom. o eksp. 15.30
Sekstet kameralny N. Mańskiej.
16.00 Aud. dla dzieci — z Poznania.
16.15 Koncert solistów z Poznania.
16.50 „Legenda o tańcu” — Godfry-
da Kellera. 17.00 Konc. z Krakowa.
17.45 St. Moniuszko: „Bajka” — u-
wertura w wyk. ork. Opery War-
szawskiej. 18.00 „Od Gutenberga do
linotypu”, pogad. 18.15 „Cała Polska
śpiewa” — pieśni w wyk. chóru
Warsz. Zakł. Wychow. Zw. Osadni-
ków pod dyr. J. Dimitrowa. 18.30
„Skrzynka ogólna”. 18.40 Chwilka
społeczna. 18.45 Muz. salonowa (pt.).
18.52 Progr. na dz. nast. 19.00 Tr.
do Madrytu z okazji 10-lecia radio-
stacji Madryckiej. 19.15 Konc. rekl.
19.30 Audyc. żołnierska. 19.50 „Co
czytać?” (nowości beletrystyczne).
20.00 „Skrzynka roln. 20.10 „Lilie”
— op. w 3 akt. F. Szopskiego. Tr.
z Teatru Wielkiego w Warszawie.
W przerwie I — Dzien. wiecz. W
przerwie II — Wiadom. sport. 23.10
Wiadom. meteor. dla komunik. lotn.
23.15 Muz. salonowa (pt.).

CAFE „SIM” Królewska 11 tel. 256-29

g. 17.30 Orkiestra w Ogrodzie
g. 20.30 W. Elektorowicz

Wtorek, dnia 18 czerwca.

6.30 „Kiedy ranne...” 6.33 Pobud-
ka. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka
(pt.). W przerwie o godz. 7.20 Dzien-
nik. por. oraz pogad. sport-turyst.
8.05 Aud. dla poborowych. 8.20
Progr. na dz. bież. 8.25 Wskazówki
prakt. 11.57 Sygnał czasu. 12.03
Wiad. meteorol. 12.05 Dzien. połudn.
12.15 Koncert Ork. P. R. pod dyr.
St. Nawrota z udz. Stefana Sasa
(śpiew). W przerwie o godz. 13.00
Chwilka dla kobiet. 13.30 „Z rymku
pracy”. 15.15 Przegl. gł. 15.25
Wiad. o eksp. 15.30 F. Mendel-
ssohn-Bartholdy: Trio d-moll op. 49
w wyk. A. Cortot, J. Thibaud i P.
Casals’a (pt.). 16.15 Pieśni w wyk.
Eugenii Hoffmanowej. 16.25 Recital
forten. St. H. Nawrockiego. 16.50
„Adolf i Marjan” — (rec. proz.) Bo-
ruszewskiej. 17.00 „Skrzynka P. K.
O.” 17.15 Wileński zespół salonowy
oraz W. H. Ledóchowska (skrzypce)
(z Wilna). 18.00 „W tygłu słonecz-
nym” — odczyt z cyklu astronomicz-
nego (z Wilna). 18.10 Leśmian:
„Smer wioseł!” (rec. poet.). 18.15
„Cała Polska śpiewa”. 18.30 Skrzyn-
ka techn. 18.40 „Życie kult. i art.
stolicy” 18.45 Ottorino Respighi:
Fontanny rzymskie — poemat sym-
foniczny pod dyr. L. Molajoli (pt.).
19.00 „Dokąd jechać w święto?”
19.10 Progr. na dz. nast. 19.20 Konc.
rekl. 19.30 Recital fortepianowy M.
Barówny. 19.50 Pogad. aktualna.
20.00 „Wiad. roln.” 20.10 Mała Ork.
P. R. 20.45 Dzien. wiecz. 20.55 „O-
brázky z życia dawnej i współczesnej
Polski”. 21.00 Transmisja z łodzi
podwodnej O. R. P. „Wilki”. 21.25
Konc. symf. w wyk. Ork. P. R. 22.30
Wiad. sport. 22.40 Mała Ork. P. R.
W przerwie o godz. 23.00: Wiad.
meteor. dla komunik. lotn.

Pleśń niszczy konserwy i dlatego
do konserwowania owoców, marme-
lad, galaretek, soków owocowych, o-
górków i t. d. należy używać **Środka
Konserwującego Dra Oetkera**. Popu-
larne przepisy na konserwowanie
można bezpłatnie otrzymać w każ-
dym składzie, który prowadzi wyro-
by Dra Oetkera lub bezpośrednio od
firmy Dr. A. Oetker w Warszawie,
Rakowiecka 23.

CZERWIEC

SŁOŃCE

wschód zachód

3—15 19—53

KSIEŻYC

wschód zachód

20—57 3—19

Dł. dnia Prz. yb

16—43 8—59

17

PONIEDZIAŁEK

Dzisiaj św. Adolfa.

Jutro św. Marka i El

Kajakowcy

Muszą umieć pływać!

Władze przypominają, że kajakowa-
niem na Wiśle mogą zajmować się
tylko tacy sportowcy, którzy złoży-
li egzamin w jednym z klubów i o-
trzymali odpowiednio zaświadczenie.
Bez takiego zezwolenia i zaświadcze-
nia kajakowanie jest wzbronione.

Spóźnianie się pociągów przez Radom do Warszawy

Przy ostatniej zmianie kolejowe-
go rozkładu jazdy od 15 maja wpro-
wadzono bezpośrednie pociągi z War-
szawy do Krakowa, zarówno osobo-
we, jak i pociągowe przez Radom
nową linią. Miały one skrócić wybi-
nie czas jazdy w porównaniu z trasą
dotychczasową przez Częstochowę.
Niestety, opracowując rozkład
jazdy nie ustalono dostatecznie moż-
liwej szybkości pociągów na nowej
linii, dzięki czemu opóźnienia pocią-
gów dochodzą tutaj niejednokrotnie

do normy spotykanej na innych
liniach chyba tylko w czasie trzaska-
jących aurozów, kiedy zamazają po-
szczególne części parowozów.

Spóźnienia pociągów wahają się od
1 do 2 godzin. Tak naprz. pociąg z
Krakowa, który w ub. poniedziałek
miał przybyć do Warszawy o g. 6 m.
45, uderzył dopiero o g. 8 m. 40.
Odwrótnie pociąg nocny z Warszawy,
który ma przybywać do Krakowa
o g. 7 rano, spóźnia się niejednok-
rotnie o godzinę, co jest tem dotkli-
wsze, że po godzinie spóźniają się
wszystkie pociągi, do których po-
ciąg krakowski ma bezpośrednie wa-
gony, jak naprz. do Zakopanego,
dzięki czemu pociąg południowy
przybywa do Zakopanego o godzinę
później.

W teatrach i kinach

Repertuar na dzień dzisiejszy
przedstawia się następująco:
Teatr Wielki: „Hr. Luxemburg”
Lehara.

Teatr Narodowy wieczorem „Wa-
chlarz Lady Windermere”. Teatr Mały
„Obrona Keysowej”. Teatr Polski
„Wyzwolenie”. Teatr Letni „Muzy-
ka na ulicy” Offenbacha z Modze-
lewska i Dymasz.

Teatr Aktora: „Chory z urojenia” z
Jaraczem. T. Nowy: „Szesnaście-
ka”.

A teraz, na co warto pójść do ki-
na? Światowid (Marszałkowska
111) — „Nie chce wiedzieć kim jesteś”
Stylowy (Marszałkowska 112) — „Ma-
ta mateczka”. Atlantic (Chmielna 33)
„Poscig za cieniem”. Apollo (Marszał-
kowska 106) — „Bengali”. Capitol
(Marszałkowska 125) — „Urwis z Wied-
nia”. Europa (Nowy Świat 63)
„Rumba”. Rialto (Jasna 3) „Me-
czyżni w niebezpiecznym wieku”.
Filarmonia (Jasna 5) „Powrót
Frankensteina”.

Casino (Nowy Świat 40) „Niedo-
kończona symfonia”.

Odczyty

„Dnia 18 b. m. o godz. 8 wiecz. od-
będzie się staraniem Kola Filozoficzno-
Psychologicznego S. U. W. w lokalu
Seminariarjum Filozoficznego Uniwersy-
tetu (Krak. Przedmieście 26) odczyt
St. I. Witkiewicza p. t. „Krytyka ma-
terializmu fizycznego”. Wstęp wolny.

BIURO LECARSKI

Dr. BRAMS Weneryczne
skórne

pleciowe przyjm w swojej Lecznicy
Nowy Świat 46 m 22 r 8 — 8 w.

Wypadki i kradzieże

W szpitalu na Czystem zmarł Iz-
idor Herszkowicz (Solna 18), biur-
lista, który został postrzelony w okoli-
cę lewej nogi i prawą rękę na klatce
schodowej, przy ul. Żamenhofa 44.
Policja IV-go komis., oraz urząd śled-
czy prowadzą dochodzenie, celem u-
jęcia sprawców zabójstwa.

78-l. Karolina Wasiakówna (Czer-
niakowska 97), upadła na podwórze te-
goż domu wskutek uderzenia się głó-
wą o kamień, doznała krwotoku. Le-
karz po nalożeniu opatrunku, prze-
wioził staruszkę do szpitala „Dz. Je-
zus”.

Marcjanna Bartosiewiczowa (Lesz-
na 104), będąc pijana, otrula się tu-
giem. Desperatkę w stanie ciężkim
przewieziono do szpitala św. Rocha.

11-l. Władysław Jabłoński. (Gostyń-
ska), bawiąc się na podwórzu, został
przgnieciony belką, przeznaczoną do
remontu domu. Chłopca ze złamaną
lewą nogą przewieziono do szpitala
na Czystem.

Róża Adlerówna, będąc w kłnie
„Światowid”, zgubiła pierścionek zło-
ty z diamentem i brylantami, warto-
ści 5000 zł. Poszkodowana przema-
rza za odnalezienie pierścionka 500
zł. nagrody.

Na cmentarzu prawosławnym na
Woli, 10-l. Jerzy Mazera (Ordona 23),

wszedł na drzewo, celem zabrania
młodych piskląt. Nagle gałąź złamała
się i chłopiec spadł z wysokości 11-go
piętra. Lekarz stwierdził złamanie pra-
wej nogi i poranienie czoła. Po opat-
runku przewieziono Mazerę do szpi-
tala im. Karola i Marji.

15-l. Mojżesz Lejb Wiewiórka (No-
wy Świat 56), przyszedł do sklepu
śledził i ryb do ojca swego Abrahama,
w bazare przy ul. Nowy Świat 64,
gdzie korzystając z chwilowej zasto-
ności ojca, syn zabrał mu z kieszki 600
zł. gotówką i uciekł. Zrozpaczony oj-
ciec zawiadomił o powyższym policję
X-go komis. Z dalszego dochodzenia
wynika, że chłopiec uciekł w towarzy-
stwie rówieśnika swego, syna dozor-
cy domu przy ul. Tamka. Policja za-
jęła się odszukiwaniem chłopców.

Przy ul. Marszałkowskiej, w jed-
nym z większych magazynów obu-
wian, w czasie największego ruchu,
dwaj wywiadowcy urzędu śledczego
zatrzymali aż 7-miu „doliarników”, czyli
złodziei kieszonek, którzy
prawdopodobnie planowali okraść za-
jętych klientów. „Doliarnicy”, którzy
nie byli ujęci na gorącym uczynku,
tłumaczyli się w komisariacie, że przy-
szli kupować obuwie dla siebie lub
dla swych rodzin.

Rozpocząć nareszcie roboty publiczne! Wołają ślasy bezrobotni

KATOWICE, 16.6. Z Rybnika do
Katowie do Śl. Urzędu Wojewódz-
kiego udała się delegacja „Związku
człowieko zatrudniających bezrobot-
nych górników i hutników”, która
w Wydziale Opieki Społ. doręczyła
uchwałone przez związek rezolucje.
Doręczone władzom rezolucje mają
następujące brzmienie:

„Wobec nadal trwającego kryzysu
i wzrastającego bezrobocia Zarząd
Główny związku domaga się od kom-
petentnych władz uruchomienia ro-
bot publicznych na jaknajszerszą
skale.

Żądamy od Dyrekcji Funduszu
Pracy skrócenia czasu pracy z 8-miu
na 6 godzin dziennie przy wykony-
waniu robot publicznych, podwyższe-
nia zarobków o 60 proc., albowiem
przez skrócenie czasu pracy daleko
się zatrudnienie większą ilość bezro-
botnych i podwyżka zarobków przy-
czyniłaby się do powiększenia kon-
sumpcji.

Przetwórnia owoców powstanie w Zaleszczykach

ZALESZCZYKI, 16.6. — Dnia
11 b. m. odbyło się w Zaleszczy-
kach zebranie, poświęcone budo-
wie przetwórnii owocowej w Za-
leszczykach. Przed kilku dniami
bawili w Zaleszczykach w tej
sprawie dyrektor Funduszu Pra-
cy z Tarnopola, inż. Krzyżak. Bud-
owa tej przetwórnii wpłynie nie-
tylko na uregulowanie racjonal-
nego zbytu owoców ciepłego Po-
dola, ale da w znacznej mierze
zajęcie potrzebującej zarobku
miejscowej ludności.

Sprawa sądowa wykazała sabotaż

Podcięto przesła mostu

którym miał przejeżdżać min. Pieracki

STANISŁAWÓW, 16.6. W sobotę rozpoczął się przed trybunałem karnym Sądu Okręgowego w Stanisławowie proces o spowodowanie katastrofy mostu drogowego na Bystrzycy. Po odczytaniu aktu oskarżenia osk. inż. Mikula, który był kierownikiem powiatowego zarządu drogowego, oświadczył, iż nie poczuwa się do winy.

W ostatnich dniach kwietnia po przeprowadzeniu kontroli mostu, wysłał sprawozdanie do urzędu wojewódzkiego, w którym stwierdził, że w poszczególnych przesłach mostu były niektóre zęby ścięte. Po katastrofie oskarżony nie mógł stwierdzić przyczyny katastrofy, bo mostu nie rozbierano ostrożnie, ale zwalono go w szybkim tempie. Następnego dnia po katastrofie oskarżonemu zwrócił uwagę obecny na miejscu delegat Ministerstwa Komunikacji inż. Książkowski, że drugie przesła mostu, na które wał motorowy nie zdążył jeszcze wjechać, miało wytłamać krzyżulec. Wytłamać było świeże, na co wskazywał kolor drzewa. Zdaniem oskarżonego było to uszkodzenie rozmyślne, którego w żadnym wypadku nie mogło wywołać nadmierne obciążenie, o ile zaszedł tu akt sabotażowy, to był on bardzo skrupulatnie obmyślany przez fachowca w ten sposób, że nastąpił zamierzony przez sprawcę skutek, a po katastrofie wszelkie ślady uległy zatarciu.

W dalszych zeznaniach inż. Mikula dodaje, że polecił kierownikowi wału motorowego, ażeby powiadomił go o porze przejazdu wału przez most, chciał bowiem widzieć most, gdyż miał przejechać w tym dniu samochodem s. p. min. Pieracki, bawili w Stanisławowie na wizytacji. Program podróży min. Pierackiego, który pojechał pociągami, uległ dopiero w ostatniej chwili zmianie.

Oskarżony inż. Wejtko również nie poczuwa się do winy. Oskarżony był referentem mostowym w urzędzie wojewódzkim, ale sam nie mógł delegować komisji do badania mostu, tembardziej, że nie było takiej konieczności.

Skości przystąpiono do przesłuchania świadków. Świadek inż. Książkowski, inspektor mostowy Ministerstwa Komunikacji, który bawił następnego dnia po katastrofie

na miejscu, podaje, iż stwierdził, że drzewo mostowe było w stanie zdrowym i tylko w węglach było ono nadgniłe, jednakże to nie mogło spowodować zawalenia się przesła nawet przy obciążeniu go wałem motorowym. Zawalenie nastąpiło skutkiem celowego rozluźnienia przesła ostrym narzędziem.

Św. inż. Kirała, nacelnik wydz. kom. w urz. woj. bawił na miejscu katastrofy jeszcze krytycznego dnia. Świadek stwierdza, że wiadomo było, iż minister Pieracki miał ze Stanisławowa do Stryja odbyć drogę autem właśnie

przez most. W parę tygodni po katastrofie tego mostu dokonano na moście w Żurawie sabotażu. Wówczas dopiero stała się dla świadka jasną kwestia sabotażu na moście na Bystrzycy, a to tembardziej, że połączenie węzłów było specjalnie rozluźnione. Niestety w chwili katastrofy nikomu sprawa sabotażu nie wpadła na myśl i dlatego nie dano się to później stwierdzić.

Po krótkiej naradzie trybunał wydał wyrok uwiniający, oskarżonych inż. Mikulę i Wejtkę od zarzuconej im winy spowodowania katastrofy mostu.

Nowy „kwiatek” biurokracji

Bezrobotny musi płacić 3 złote

za podanie o umorzenie podatku

BEDZIN, 16.6. Mamy do zanotowania nowy „kwiatek” naszej biurokracji.

Bezrobotni mogą być uwolnieni

ni od płacenia podatku od lokali, teczę do Urzędu Skarbowego w Bedzinie wpłynęły liczne podania bezrobotnych, z załączeniem za-

świadczeń urzędowych o braku pracy. Zdawałoby się, że sprawa jest dość łatwa, ale dla Urzędu Skarbowego w Bedzinie podanie bezrobotnych, z załączeniem za-

świadczeń urzędowych o braku pracy. Zdawałoby się, że sprawa jest dość łatwa, ale dla Urzędu Skarbowego w Bedzinie podanie bezrobotnych, z załączeniem za-

Dzień liczyli za miesiąc chasydów w Belzie

SKOLE, 16.6. — W maju 1931 roku przyjechała większa grupa chasydów z Czechosłowacji do rabina „udotwórcy” w Belzie, by tam spędzić na „dworze” żydowskie zielone święta. Wśród chasydów znajdowało się 8 młodzieńców ascetów, którym tak spodobalo się życie przy boku rabina, że zamiast przebywać tam dni 14 — na tyle bowiem opiewały przepustki czeskie — przesiadzieli w Belzie 13 miesięcy.

W czwartek przyjechali wszyscy do Ławocznego, skąd cięli się przedostać nielegalnie na stronę czeską. Policja w Ławocznem ujęła chasydów bez paszportów, odstawiając ich do aresztów w Skolem. Będą oni odpowiadać przed sądem grodzkim w Skolem

Podróżuj samolotem

Okup za zbrodnię

popelnioną przez 300 laty

W Oxfordzie, sławnym mieście uniwersyteckim, odbyła się w dniu 30 maja oryginalna uroczystość studencka, świadcząca o przywiązaniu Anglików do starych tradycji. W dniu tym studenci kolegium Brasenose przyjmowali byli uroczystość przez studentów kolegium Lincolna i racenii obficie piwem. Zwyczaj ten przestrzegany jest corocznie od 1602 r. Jak opisują ówczesne kroniki, w roku tym jeden ze studentów kolegium Lincolna zabił studenta kolegium w Brasenose, trafivszy go grotem wypuszczonym z łuku w brzuch. Na zasadzie ówczesnego prawa zbiorowej odpowiedzialności studenci kolegium Lincolna stawieni zostali przed sądem uniwersyteckim. Wyrokiem sądu studenci kolegium Lincolna skazani zostali na uiszczenie co roku okupu w postaci piwa i w takich ilościach, ile ponieść mogą żądki studentów kolegium w Brasenose.

Wieś ślepców

Ostatnie sprawozdanie uniwersytetu w Mexico City podaje, że jedna z wiosek, położonych w centrum kraju zamieszkałym wyłącznie przez Indian, jest siedliskiem niezbadanej dotychczas choroby, która od 100 przeszło lat powoduje ślepotę mieszkańców tej wioski. Dzieci urodzone w tej wiosce widzą w pierwszych miesiącach swego życia i tracą wzrok zazwyczaj przed ukończeniem pierwszego roku życia. Okoliczni Indianie przypisują dziwną chorobę wpływom złego ducha, który nawiedził ową wioskę i omija ją zdaleka.

Według opinii profesorów uniwersytetu w Mexico City chorobę tę powoduje niezbadany bliżej pa- zożyt żyjący we krwi mieszkańców tej wioski i przenoszący się dziedzicznie z pokolenia na pokolenie.

Od tego czasu corocznie studenci w kolegium Brasenose maszerują w dniu 30 maja, rocznie zbrodni w pochodzie do kolegium Lincolna, by o- trzymać przynajmniej im okup.

Ze swej strony kierownictwo kolegium stara się nadać piwu taki smak, by przeciwnicy wypili go jak najchętniej. Od 1604 r. do piwa tego dodaje się liście bluszczy, co wzmacnia jego gorzkość. W roku bieżącym piwo to było tak gorzkie, że 150 studentów kolegium Brasenose zdołało wypić zaledwie małą beczkę.

W związku z tem warto przypomnieć szereg innych tradycyjnych zwyczajów, skrupulatnie przestrzeganych studentów uczelni angielskich. Tak np. na zasadzie przywileju, przyznanego w średniowieczu, studenci kolegium Lincolna mają prawo zamknąć główną ulicę Oxfordu, Cornmarket Street przy pomocy sznurów i używać jej jako miejsca do ćwiczeń w strzelaniu z łuku. Przepis wymaga, by studenci byli w dniu tym ubrani w barwy ubiegłej ciemnozielone i by łuki przez nich używane sporządzone były z dębów, rosnących w lesie Sherwood.

Ale metylko średniowieczne tradycje zachowane są przez studentów oxfordzkich. Corocznie studenci kolegium Novum biorą udział w bankiecie, w czasie którego wypijają duże ilości likieru Mint Julep. Pocho- dzenie tego zwyczaju jest następujące: Przed 50 laty przybył do Oxfordu na studia pewien młody Amerykanin, który ku swemu szczeremu zmartwieniu dowiedział się, że w całym Oxfordzie nie dostanie ulubionego w południowych stanach Ameryki trunku sporządzonego z spirytusu, enkami i miodem, zwanego tam Mint Julep. Młody Amerykanin złożył kierownictwu kolegium Novum wice- sty fundusz w wysokości tysiąca dolarów, z procentów którego urządzają jest corocznie bankiet, na którym jedynym trunkiem jest likier Mint Julep.

ABC SPORTOWE

Wstyd panowie „sportowcy”

Z wczorajszych mistrzostw lekkoatletycznych Warszawy

Pierwszego dnia lekkoatletycznych mistrzostw Warszawy nie można nazwać udanym. W dużej mierze położyć to należy na karb zawodników, którzy chociaż w prezentacji wzięli liczny udział, za to na boisku, podczas rozgrywania poszczególnych konkurencji, nie wykazali ochoty do startowania. W rezultacie poszczególnych konkurencji świeciły pustkami. Dość powiedzieć, że w biegu na 200 m. startowała tylko jedna zawodniczka, Mądralska. Speaker nadaremnie trudził się, nawołując kilkakrotnie panie, aby

złoczyły się na start. Podobnie było i w biegu na 400 m. Do konkurencji tej zgłosiło się początkowo 12 zawodników. Ale kiedy nadeszła chwila przedbiegów, okazało się, że 400-metrowcy nie wykazują ochoty do biegów. Wobec tego, że chętnych znalazło się tylko 6-ciu, odbył się od razu finał. I bieg na 100 metrów nie miał amatorów, przyczem 7-miu zawodników startowało tutaj w przedbiegach jedynie poto, aby wyeliminować jednego.

Dość śmiesznie wypadł bieg na 400 m. przez płotki. Zgłosiło się tutaj 6-ciu zawodników, ale dla odmiany zabrakło... płotków. Wobec czego odbyły się dwa biegi po 3 zawodników na czas.

Ozdobą zawodów miał być start szwedzkiego biegacza Lindgreena na 5 km. I ta konkurencja wypadła jednak blado. Lindgreen nie miał poważnych konkurentów wobec nieobecności Noji, toteż nie wysłał się zbytnio, a chociaż prowadził od startu do mety, osiągnął

nał czas o pół minuty gorszy od tego, jaki obiecywał przed biegiem.

Szczegółowe wyniki były następujące: bieg 5 km, 1) Lindgreen (Szwecja) 15:26 — 2) Duplicki 15:51 — 3) Wiśniewski 15:52,6. 400 m. przez płotki 1) Maszewski 58,2 przed Hankelem 59 i (PKS) 61,8. Kula 1) Siedlecki 13,91 przed Zieleniewskim 13,27 i Sycem 12,25. 100 m. 1) Kozłicki 11,2 przed Krawczykiem 11,4 i Galickim, 800 m. 1) Kuźmicki 2:01,6 przed Leskiem 2:02,1 i Skowrońskim. Skok o tyczce 1) Pławczyński 3,40. Poza konkursem Pławczyński osiągnął 3,60,2. Sokółowski 3,20. Rzut młotem 1) Kartaszynski 31,05 m. przed Aluchną 27,65 i Millerem (AZS) 27,08. 400 m. 1) Kozłicki 51 przed Brachockim 51,6 i Millerem. Skok wzwyż 1) Pławczyński 180 przed Iwanowskim 170 i Kozłowskim 165.

W konkurencjach pan wyniki były następujące: 200 m. 1) Mondralówna 29 sek. walkowerem. Dysk 1) Rapińska 31,21 przed Kaflinską 26,22 i Merkisówną 25,88. 60 m. 1) Sadowska 8,7 przed Kalużyńską 8,7 i Mondralówną. Oszczep 1) Szmekówna 33,46 przed Rapińską 26,66 i Lubecką 24,08. Skok w dal z miejsca 1) Zmudzka 2,27 przed Sadowską 2,19 i Prajsówną 2,09.

Półfinały mistrzostw Polski

Sensacyjne spotkanie Tarłowski — Majewski

Sensacją półfinałowej gry pojedynczej panów o mistrzostwo Polski w tenisie było spotkanie Tarłowski — Majewski. Nasz reprezentant w pu- harze Davisa, Tarłowski, napotkał niespodziewanie na opór Majewskiego. Pierwszy set przyniósł zwycięstwo Majewskiemu 6:3, drugiego jednak przegrał on 4:6. W trzecim secie triumfował znów Majewski 6:4. Czwarty set zapowiadał niespodziankę, Mianowicie prowadził Majewski 3:0 i wisiała w powietrzu porażka Tarłowskiego. Był to jednak moment przełomowy. Przy stanie setów 2:2 przerwano spotkanie powodu zapa-

dających ciemności. Dokończenie tego meczu, podobnie jak i finału, odbędzie się dzisiaj o godz. 11-ej.

Mistrzostwa cechuje niedbala organizacja. Sędziowie, podobnie jak i gracze, tracą czas na zbyt długie przerwy i niepotrzebne rozmówki. Temu właśnie przypisać należy nie dokończenie wczorajszego spotkania Tarłowski — Majewski. Innym mankamentem zawodów była niedostateczna ilość krzesełek remontowanego kortu. Na całe szczęście, publiczność wykazała niezbyt wielkie zainteresowanie mistrzostwami.

Zaimprovizowany Pojedynek dwóch rywali na schadzce z mężatką

LWÓW, 16.6. — Przed 10 laty p. Bolesław Eustachiewicz, publicysta, zawarł bliższą znajomość z jednym z sukcesorów starej lwowskiej firmy Stadtmüllerów, p. Ryszardem, właścicielem restauracji i składu win w Ryńku. Jako przyjaciel Stadtmüllera Eustachiewicz poznał jego żonę, z którą wkrótce zawarł romans.

Miedzy Stadtmüllerem a Eustachiewiczem dochodziło do licznych zająk, które znajdowały epilog w sądach. Przed dwoma laty doszło nawet do użycia broni. W międzyczasie Eustachiewicz otrzymał korzystną posadę w przemysle naftowym, ale wskutek listosy otwartych Stadtmüllera, skierowanych przeciwko rywalowi, E. stracił posadę. Przed kilku miesiącami na jednej z rozpraw przeciwniwy pogodzili się i zdawali się, że wojna między Stadtmüllerem a Eustachiewiczem zo-

stała już ostatecznie zakończona.

Tymczasem okazało się, że zawieszenie broni było tylko pozor- ne. Eustachiewicz bowiem nie zawarł stosunków z Stadtmüllerową lecz widywał się z nią w dalszym ciągu. Wczoraj Stadtmüllerowa wczesnie wyszła z domu, nie mówiąc mężowi dokąd idzie. Stadtmüller poszedł za nią. Po pewnym czasie śledzący mąż znalazł się na Cytadeli, gdzie żona jego miała randkę z E. Ujrawszy Eustachiewicza, witającego jego żonę, S. nie panując nad sobą, wydobyl rewolwer i oddał w kierunku E. 4 strzały. Zaatakowany na strzały odpowiedział również strzałami. Dziwnym zbiegiem okoliczności, wszystkie strzały chybiły, tak, że obaj mężczyźni z zaimprovizowanego pojedynku wyszli zdrowi. Na odgłos pierwszych strzałów Stadtmüllerowa rzuciła się do ucieczki.

Świadek strzelaniny był studentem praw, p. K., który w krytycznym momencie leżał na ławce w pobliżu miejsca zajścia. Student rozbroił rywali, poczem wezwał posterunkowego, który sprowadził ich do 5 kom. P. P. Po wstępnym przesłuchaniu, sprawę przejął Wydział Śledczy. Do późnych godzin wieczornych odbywała się w Wydziale Śledczym przesłuchanie Stadtmüllera, jego żony i Eustachiewicza.

Czas odnowić prenumeratę

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw z dnia 15 b. m.

Gon. I. Dyst. 2.800 m. Nagr. 1.500 zł. 1) Valibal, jeźdź. Ranie- wicz, 2) Cher — Ami (7.50). Wygr. 23 m. 20 sek. po krótkiej walce o 2 i pół dług. Tot. 10.

Gon. II. Unieważniona.

Gon. III. Dyst. 2.100 m. Nagr. 1.800 zł. 1) Lauma, żok. Michalezyk, 2) Giovanni (32.50). 3) Metropol (18.50), 4) Favoritas (48.50). Wycof. Grazia. Wygr. w 2 m. 14 i pół sek. w walce o 1. Tot. 8.—, fran. 6.— i 8.50.

Gon. IV. Dyst. 2.100 m. Nagr. 1.400 zł. 1) Leonardo, żok. Pasternak, 2)

Weksel (92), 3) Lady Daisy (21), 4) Elipsa (22.50). 5) Nalecz (32), 6) Lawica (27). Wygr. w 2 m. 17 sek. w walce o 1 dług. Tot. 16.50, fr. 12.— i 29.50.

Gon. V. Dyst. 2.400 m. Nagr. 7.000 zł. 1) Libretto, jeźdź. Kusznieruk, 2) Impet II (48.50), 3) Narzan (38), 4) Isolano (15.50), 5) Damascenka (8.50), 6) Incident (79.50). Wygr. w 2 m. 34 sek. po walce dość pewnie i 1 dług. Tot. 97.50, fr. 19.50 i 8.50.

Gon. VI. Dyst. 1.600 m. Nagr. 1.600 zł. 1) Neana, żok. Stasiak, 2) Lesina (15), 2) Niedzica (16.50), 4) Alerte

Puder przyczyną śmierci

Zakażenie krwi i zgon

GRUDZIĄDZ, 16.6. — Przed kilkoma dniami niejaka Redzina uległa niegroźnemu napowrż ska- leczeniu naskórka na twarzy. Redzina zapudrowała ranke. Po kil-

Tort z arsenikiem

Ciasto z cukierni wywołało zatrucie

BYDGOSZCZ, 16.6. — Przed kilku dniami do szpitala miejskie go karetką Pogotowia Ratunkowe-

Co to jest bankier?

Pewien publicysta australijski, którego poproszono o definicję pojęcia „bankier”, dał taką odpowiedź: „Bankier to człowiek, który pożyczka drugiemu parasol, gdy jest pogoda i odbiera go skoro tylko zaczyna padać, by go oddać temu, od którego sam go pożycz-

ko przywieziono sześć osób zdra- dzających silne objawy zatrucia.

Lekarze natychmiast przystąpili do ratowania życia zagrożonych którzy po długich zabiegach mogli wkrótce wrócić o własnych si- lach do domu.

Policja ustaliła, że zatruci Wik- tor i Franciszka Markiewiczowa, Roman i Pelagia Stralau oraz K. Cieślińska spożyli krytycznego dnia tort, zakupiony w cukierni. Prawdopodobnie w masle, użytym przy wypieku tortu znajdowała się pewna ilość arsenu, która spowodowała poważne zachorze- nia. Policja wdrożyła energiczne dochodzenie.

Z tornala — premierem

Karjera Ramsaya MacDonalda

Dymisja długoletniego premiera MacDonalda zwróciła uwagę całej opinii publicznej na osobę tego męża stanu który należy niewątpliwie do najwybitniejszych przedstawicieli starszego pokolenia polityków angielskich. James Ramsay MacDonald urodził się 12 października 1866 r. w Lossiemouth, szkockiej wiosce rybackiej, jako syn biednych robotników rolnych. W młodości zarabiał na to życie, wynajmując się do robót rolnych. Następnie młody MacDonald, który odznaczał się zawsze wielkim pędem do nauki, kończy szkołę przygotowawczą i zostaje wiejskim nauczycielem. Po pewnym czasie przyszedł premier przenosi się do Londynu i pracuje w charakterze urzędnika prywatnego. Jego zarobki wynoszą 12 szyl. i 6 pensów tygodniowo (około 14 złotych). — MacDonald uzupełnia swę wykształcenie i pragnie poświęcić się całkowicie karierze naukowej. Jedynie na skutek słabego stanu zdrowia, nie może on wykonać tego zamiaru.

Chwilą przełomową w życiu MacDonalda jest objęcie przez niego stanowiska sekretarza prywatnego pła do Izby Gmin, należącego do ugrupowania radykałów Lough'a, z pensją 75 funtów rocznie. Jednocześnie przyszedł szef rządu rozpoczyna swą działalność dziennikarską i publicystyczną. Dalsze etapy jego kariery politycznej są znane. W 1893 r. MacDonald jest członkiem niezależnej partii pracy, którą zorganizował wspólnie ze znanym przywódcą robotników szkockich, Keir Hardie. W r. 1900 MacDonald obejmuje stanowisko sekretarza Labour Party, z którą połączyła się niezależna partia pracy. Wybrany po raz pierwszy posłem do Izby Gmin w okręgu Leicester w 1906 r. Ramsay MacDonald za siada w Izbie do 1918 r.

Należy on do skrajnej lewicy stronnictwa i jako zdecydowany pacyfista występuje przeciwko udziałowi Anglii w wojnie i przeciwko powszechnej służbie wojskowej, wprowadzonej w 1916 r. przez rząd koalicyjny. W 1911 r. MacDonald staje na czele partii pracy. W związku z jego kampanią przeciwko udziałowi Anglii w wojnie, MacDonald w sierpniu 1914 r. zostaje złożony ze stanowiska przewodniczącego stronnictwa, które obejmuje Henderson. Przy końcu wojny MacDonald jest najbardziej znienawidzonym przez szerokie koła opinii publicznej działaczem politycznym w Anglii. Rozmaite instytucje wy-

kreślają go z listy członków. Jest on bojkotowany przez swych najgorętszych zwolenników, a w 1918 r. przepada podczas wyborów powszechnych.

W 4 lata później gwiazda MacDonalda zabłysła na nowo. W 1922 r. uzyskuje on ponownie mandat do Izby Gmin i wysuwa się na czoło partii robotniczej, która zdobywa coraz większy wpływ. Objawiaj się ponownie stanowisko przywódcy partii, MacDonald usuwa w cień wypróbowanych i doświadczonych wodzów ruchu robotniczego, jak Clynes'a, Hendersona i Thomas'a, którzy podczas wojny światowej zajęli stanowisko patriotyczne i wchodzili w skład gabinetu koalicyjnego. Od 1922 r. rozpoczyna się błądźnicza karjera polityczna MacDonalda, który po zwycięstwie wyborczym staje po raz pierwszy na czele rządu w styczniu 1924 r., a po raz drugi w czerwcu 1929 r.

Polityk wytrawny, który w swem działaniu nie wyrzekł się nigdy interesów całości na rzecz partii, umiał MacDonald w 1931 r., gdy wymagał tego interes kraju, zerwać z dotychczasowym kierunkiem politycznym i stanął na czele rządu narodowego, którego podstawę tworzą partie mieszczańskie. Aktem tym MacDonald przekreślił działalność całego swego życia i zerwał ze swymi najbliższymi przyjaciółmi politycznymi.

Przeciwko MacDonaldowi wysuwano ostre zarzuty, podejrzewając go, że dla zaspokojenia swej ambicji wyrzekł się dawnych przekonań, byle tylko utrzymać się przy władzy. Zarzuty były jednak niesprawiedliwe. Nawet jego obecny zacięty wróg, a dawny towarzysz partyjny, były kanclerz skarbu lord Snowden przyznaje, że MacDonald kierował się podobnymi natury szlachetniejszej. Zda się, że lepiej ujmuje istotę rzeczy ta część prasy angielskiej, która nazywa ustępującego premiera największym uczniem słynnego Williama Morris'a, wielkiego socjologa angielskiego i estety z drugiej połowy ubiegłego stulecia. Dla MacDonalda socjalizm teoretyczny Marxa nie był nigdy celem, lecz tylko środkiem. Przedewszystkiem był on wybitnie indywidualistą i człowiekiem, posiadającym niesłychany dar oddziaływania na ludzi. W tem leży zagadka jego niebywałego powodzenia. MacDonald był wrogiem doktryn i teorii. Uosabiał on dążenia klas niższych do odegrania

roli decydującej w rządzeniu krajem. W tem znaczeniu był MacDonald pierwszym ludowym premierem Anglii, w którym miliony robotników widziały ucieleśnienie swych marzeń.

Jako premier MacDonald kierował się zawsze interesami państwa, a nie tego lub owego stronnictwa. W jego rozumieniu klasy pracujące nie mogą się ograniczyć do obrony swych interesów zawodowych czy politycznych i muszą wziąć czynny udział w odpowiedzialności za rząd kraju.

Pomimo głosów pesymistycznych nie zdaje się, aby karjera

MacDonalda była zakończona. Będzie on nadal jednym z filarów rządu koalicyjnego Baldwin'a i odegra niewątpliwie znaczną rolę w przyszłych wyborach. Należy nadmienić, że MacDonald odrzucił proponowaną mu godność para Anglii, oraz wysokie odznaczenie. Były premier zamierza poświęcić się w daleko wyższym stopniu niż dotychczas działalności publicystycznej. Według obiegających pogłosek zamierza on opracować pamiętniki, w których omówi swe stanowisko podczas wojny światowej i motywy, które skłoniły go do zerwania ze swym stronnictwem.

Matrymonjalne

Narzeka się ostatnio na brak ideałów. To nieprawda. Przeczy tej ogólnej opinii następujące ogłoszenie, zamieszczone w dziale matrymonjalnym jednego z pism: „Wspólna wędrowka ziemską ku ideałom. Panna lat 25. Warszawska, „Sfinks”.

No, proszę! Czyż to nie piękny

objaw? Szkoda tylko, że w tem ogłoszeniu nie podana jest ilość pielgrzymów, pragnących się przyłączyć do ziemskiej wędrowki ku ideałom. Bo sam pomysł jest niezły, można by na to namówić większą paczkę osób.

A oto inny przykład czystego po

dejścia do sprawy: „Życie oddam za królową uduchowioną, ładną, zdrową bez przesady, chłodnego temperamentu, nieataczającą nowoczesnych tańców. Abstynent, wykształcenie wyższe, miłośnik sztuki czystej, średni, stanowisko skromne. Warszawa poście-restante — Okazicielowi Książki P. K. O. ...”

Wydaje mi się, że autor tego inseratu (prawdopodobnie królewicz) jakkolwiek zdradza najlepsze intencje, to jednak brak mu wigoru. A szkoda, bo żeby zdobyć królową trzeba być zdolnym do zabicia smoka. Co się tyczy tańców, to pełne są pańskie obawy, mglisty królewicz. W przyszłym sezonie będziemy znowu tańczyć kadryla.

A oto przykład starego przysłowia: „Kto sparzył się na gorącym ten na zimne dmucha”.

„Przystojna, kulturalna, niezależna wdowa po wyższym urzędniku pragnie poznać dzentelmana. Zgłoszenia: Agencja... pod „Subtelna”. Z przyjemnością się czyta te ogłoszenia matrymonjalne, z których bucha zdrowie i teżyzna:

„Reflektantka prowadzenia wyszynku w zdrowotnej uroczej okolicy, wieś, raczy zawiadomienie. Zgłoszenia pod... „Gotówka tysiaka”.

To lubię — rzekłem, przeczytały te pierwsze słowa serjo. Bo i cóż nam, prośce państwa po zdrowej okolicy, kiedy w niej niema wyszynku? Trzeba zakładać jak najwięcej tych cennych placówek. A więc — do roboty! grodzić ploty!

Natomiast przykro jest czytelnikom spotkać się z obłądą. Oto inserat podstępny i chytry, w którym zwykły kupiec podszywa się pod handlarza żywym towarem, aby złowić klienta.

„Dziubeczku! na Zielone zarezerwuj u Ciołki wygodny tapczan Dembińskiego. Kraków... wytwórnia salonów, kanap - łóżek, otoman materacy, kółder, stor”.

Ohwne naigrawanie się z ludzkich uczuć. To brzydko, panie kupiec!

A oto znów ogłoszenie mocne pełne zdrowia, siły i teżyzny!

„Kawaler 25-letni posiadający za kład rzeźniczo - masarski pozna pannę z tej samej branży w celu matrymonjalnym”.

Drżycie prosiaki i wleprze!

Jur.

To i owo

Ciekawostki ze świata

OWAD SZYBSZY OD SAMOLOTÓW

Największa szybkość, jaką są w stanie uzyskać samoloty, wynosi 700 klm. na godzinę. Istnieje natomiast owad, podobny do pszczoły, zwany Lephennyca, który osiąga szybkość 1300 klm. na godzinę. Lot jego zatem dookoła ziemi trwałby około 30 godzin. Mimo prac uczonych amerykańskich, a w szczególności prof. Townsena, zbadano tylko kilka okazów, ponieważ złapanie tak szybko lecącego owadu jest prawie wykluczone.

PAPUGA GINIE ŚMIERCIĄ ZA ZDRADĘ STANU

W Atenach zdarzył się niedoziemny wypadek. W jednej z restauracji, już po stłumieniu rewolucji, wywołanej przez Venizelos'a, odezwały się nagłe okrzyki: — Niech żyje Venizelos! Śmierć jego przeciwnikom politycznym!

Zebrani stwożyli się poważnie, właściwie struchlał. Wkrótce jednak sytuacja wyjaśniła się. Okazało się bowiem, że okrzyki wydała papuga. Była ona trzymana w klatce w tym pokoju, gdzie często odbywały się narady spiskowców Venizelos'a i przyswoiła sobie okrzyki, wznoszone przez nich. Po upadku rewolucji właściciel lokalu zrezygnował ze spisków, lecz okrzyki papugi były groźne dla niego. Bez sądu więc, sam, skazał ptaka na śmierć, który to wyrok został natychmiast w kuchni restauracyjnej wykonany.

ZAPIS ANTYMALTUZJANISTY

W Toronto spisał jeden z milionerów testament, który zobowiązywał wykonawców, że w roku

1936 wypłaci kwotę 700.000 dolarów jednej z mieszkanki Kanady, która się wykaże największą ilością dzieci. Do tej pory wchodzi w rachubę dwie niewiasty, z których jedna, 37-letnia, posiada 27 dzieci, w tem 3 pary bliźniaków, a druga, 40-letnia, posiadająca 25 dzieci.

WSZYSTKIE POWIEŚCI JEDNĄ PIÓREM

Znany, 85-letni pisarz angielski Hoching, który napisał przeszło 100 powieści, napisał wszystkie swoje manuskrypty jednym piórem, którego używał przeszło 50 lat.

RAJ NARCIARZY POD BIEGUNEM POŁUDNIOWYM

W związku z pomyślnymi wynikami wypraw naukowych do bieguna Południowego z ostatnich lat, oraz w związku z coraz bardziej rozwijającymi się wszelkiego rodzaju sportami zimowymi, powstał osobliwy projekt urządzenia stacji sportów zimowych pod biegunem Południowym. Gdy u nas panuje zima, powiewają tam już pierwsze podmuchy wiosny arktycznej, stwarzające idealne warunki dla nart, ślizgawek i t. p.

Powyższy projekt powstał w „o wie znanego badacza okolic polarnych, sir Douglasa Mawsona, starego towarzysza wypraw polarnych Schackeltona z roku 1907. Oto sir Douglas Mawson zaproponował towarzystwom okrętowym, które i tak puszczają swoje okręty na wody podbiegunowe, aby zabierały ze sobą sportowców zimowych i oddawały ich do właściwych, nadających się na sporty zimowe miejsc. Projektem tym

zainteresowały się nie tylko poszczególne towarzystwa okrętowe i świat sportowców, ale i różni przedsiębiorcy budowlani, którzy zamierzają budować w okolicach antarktycznych domki dla narciarzy.

SŁOŃCE W CIEMNYCH MIESZKANIACH

Francuski inżynier Jacques Arthuis skonstruował aparat, składający się ze zwierciadła i przyrządu, który w automatyczny sposób zmusza taflę zwierciadła do obracania się za słońcem. Przyrząd ten skonstruowany jest niezmiernie docięty. Za jego pośrednictwem samo słońce skierowuje taflę zwierciadła stale w swoją stronę, promienie świetlne odbite od zwierciadła padają przez cały czas trwania dnia do mrocznych okien mieszkania nieświecącego. Dostawczy się raz do pokoju, mogą zapomocą zwierciadła lub pryzmatów zostać skierowane w stronę dowolnego zakątka pokoju. Najchętniej oświetla się niemi sufity, który łagodny blask rozświeca następnie po całym pokoju.

Aparat inż. Arthuisa znalazł rozległe zastosowanie w Paryżu. Używa go się przedewszystkiem dla rozjaśniania sal szkolnych, których okna nie są zwrócone w tę stronę, w której w godzinach lekcyj stoi słońce. Służą on dalej do oświetlania lokali sklepowych, restauracji, biur i t. p. Jedno zwierciadło Arthuisa rzuca do pokoju snop światła o sile 1000 świec, które umiejętnie wyszukane zastępuje światło dzienneściu bardzo silnych żarówek elektrycznych.

Antoni Marczyński

94)

Zemsta Hindusa

Powieść egzotyczna

- Ja nie powiedziałem, że są...
- Żadnych tłumaczeń! Wasze nazwisko?
- Prakash Hangwani, — odparł młody żołnierz.
- Panie poruczniku, on nie chciał wcale...
- Kto tu się wtrąca?!

Batten zrobił w lewo zwrot i stanął oko w oko z przywódcą oddziału sanitariuszy hinduskich. Był to zaledwie sierżant, lecz spojrzenie jego ciemnych, łagodnych oczu miało w sobie tyle budzącego czułość dostojności, że porucznik stropił się nieco. — Może to jakiś narwany maharadża, albo czarownik? — przemknęło mu przez myśl. Z trudem oderwał wzrok od spokojnej toni zrenie małego sierżanta, zerknął na jego odstające uszy, na rozchyłone usta, w których brakowało kilku przednich zębów i krytycznym spojrzeniem spłynął niżej, na bosa stopy.

— Dlaczego jesteście boso, sierżancie? I to ma być postawa na baczność? Wasze nazwisko?!

— Gandhi, panie poruczniku.

W tej chwili na szczęście dla Gandhiego i dla Prakash'a nadziedził właściwy zwierzchnik sanitariuszów, lekarz - porucznik. Wyслуhawszy zażalenia Battena, wziął go na bok i w paru słowach wyjaśnił mu, że Gandhi to wprawdzie niebezpieczny demagog w czasach pokojowych, ale wierny sojusznik Anglii w jej ciężkich dniach. W roku 1899ym zorganizował hinduski „Czerwony Krzyż” i parę razy był wymieniany w rozkazach dziennych podczas ów-

czesnej wojny z Burami. W pięć lat później, kiedy w Południowej Afryce szalała zaraza, założył szpital. Gdy wybuchł bunt murzynów, ratował rannych Anglików z narażeniem życia i znowu otrzymał liczne pochwały, odznaczenia. A teraz zadziwia wszystkich swą pogardą śmierci, kiedy po nieudanym ataku krąży między zasiekami obydwoh wrogich okopów i wynosi stamtąd rannych. Kule nie mają się go, więc może to i czarownik, ale przedewszystkiem persona grata... dopóki wojna trwa. Zatem lepiej puścić w niepamięć to jego drobne pogwałcenie dyscypliny; bo i tak ujdzie mu na sucho, co Hindusa mogłoby wbić w pychę, a...

— ...a pański autorytet trochę poderwać, — kończył lekarz.

— W takim razie, — rzekł wspaniałomyślnie Batten, — nie będę go brał do galopu, lecz zato muszę przyjrzeć mu się jeszcze.

— Ktoby pomyślał, — wtrącił Walter Torrance, który nadziedził podczas tej rozmowy i ze zdumieniem przysłuchiwał się słowom lekarza, — ktoby to przeczuł, że w podobnie mizernym pokrowcu cielnym mieszka taka dzielna dusza.

— Wielka dusza, o to przydomek, jaki nadali mu już ziomkowie, — rzekł jeszcze lekarz, żegnając się z dwoma artylerzystami, — po hindusku brzmi to... zaraz, zaraz, uciekło mi z pamięci...

— „Dusza” znaczy po hindustańsku „atma”, a „wielki”, „bara”, lub „maha”.

— Bara? Nie... Atma - maha, maha - atma, o, już wiem, mahatma!

Obejrzawszy sobie zbliżka właściciela tak pięknego przydomka, dwaj przyjaciele zawrócili do swej kwatery. Nie poszli jednak podziemnym gankiem, lecz dłuższą drogą, tą, którą przed tygodniem wyciągali baterję na „Mały Everest”. Nie było żadnych nowin, nie mieli o czem rozmawiać, więc kroczyli w milczeniu. Torrance zadumany, Batten znowu zaniepokojony podejrzana ciszą u Niemców,

okopanych naprzeciw ich pozycji. Ze szczytu pagórka, gdzie półśrodk niskich, ale gęstych krzaków znajdował się zamaskowany schron obserwatorów, dobiegał śpiew jakiegoś żołnierza bez słów nucił sobie melodię znanej piosenki „It is a long way to Tipperary”. Kapitan Torrance zawtórował mu machinalnie, powtarzając przy tem całkiem beznamiętnie — Mahatma Gandhi, Mahatma Gandhi. — Dwa te wyrazy doskonale pasowały do rytmu piosenki, lecz porucznik Batten był tego dnia w szczególnie zgryźliwym usposobieniu i powiedział coś mocno trywialnego o poznanym dziś sanitariuszu.

— Dajże spokój, do diabła, — zawołał wkońcu, gdy i to nie odniosło skutku, — bo wywołasz wilka z lasu; dzięki twojemu dowcipowi ten pagór stał się sławnym w całej dywizji, a teraz gotów taki sam zaszczyt spotkać jakiegoś tam hinduskiego sierżanta.

— Porucznik Batten nie przeczuwał, że ów „jakiś tam sierżant”, Mahatma Gandhi w parę lat później stanie się wodzem trzystu trzydziestu milionów Hindusów, wstrząśnie fundamentami największego imperjum i zadziwi cały świat. Ów niepozorny człowieczek z okularami na czubku nosa i z zabawnie odstającymi uszami...

Płynęły godziny i dni, Kanadyjczyków zluźowali Szkoci, potem Szkotów ci sami Kanadyjczycy, a przed „Małym Everestem” wciąż panowała cisza, gdyż gdańskie pięciu, czy sześciu kulomiotów liczyć nie warto, to było poprostu normalnym oddechem wojny; bez tej pukaniny, bez codziennego przyrostu kilku krzyżyków pomiędzy drugą, a trzecią linią okopów, bez wyniesienia na tyły kilkunastu rannych, przyszłych inwalidów, bez zniszczenia dalszych paru morgów uprawnej ziemi, byłaby to „szara nuda pokoju”.

— Do stu piorunów, — irytował się Batten, — czy tu nie zaczął się nareszcie prawdziwy taniec wojny?!

(D. c. n.).

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 6.66.29 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 6.66.62 (druki polityczny i ekonomiczny); 6.66.64 (dział miejski i liter.-art.); 6.66.63 (miejscowości). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Z rząd 691.64. Prenumerata 691.66.

Wydział ogłoszeń 691.56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny: — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cegłanka 26, tel. 136.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa wraz z cotygodniowym dodatkiem literackim „Prosto z Mostu” zł. 2.90 miesięcznie; wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.90 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł. lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne — cyfrą (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieszyński.